

UNIVERSITATS, PROFESSIÓ I TERRITORI: UN REPTE I UNA REALITAT INTERESSANT

(VII JORNADES D'ESCOLA RURAL EN LA FORMACIÓ DELS MESTRES DE CATALUNYA)

En el món universitari en general (sense mirar a ningú en concret, i sense tenir en compte petites excepcions), s'acostuma a treballar de manera molt individual. En diem "llibertat de càtedra".

El professor és considerat un expert (pels seus estudis, per l'experiència docent i professional, per la recerca en el seu camp, etc.) que organitza la dinàmica de la seva classe amb més o menys encert, amb més o menys participació per part de l'alumnat i amb més o menys treball d'equip amb els altres professors (amb la finalitat d'evitar repeticions o buits importants en els programes i activitats respectives). Si aquest darrer fet es produeix, diem que estem coordinats. Els universitaris ho detecten immediatament.

Molt poques vegades es preparen activitats conjuntes entre assignatures del mateix grup classe, o del mateix curs o de cursos diferents. En comptades ocasions, des d'unes quantes assignatures, es participa en un acte més general de facultat o d'universitat, i

diffícilment, des de la formació inicial i comptant amb els alumnes, es participa en activitats organitzades entre universitats diferents.

El més estrany de tot plegat és que, atesa la gratificació que comporta tant per als professors com per als alumnes dur a terme activitats d'aquest tipus, no les fem amb més freqüència. **Hauríem de preguntar-nos-en el perquè!**

Els dies 18 i 19 d'abril d'enguany, acabem de celebrar, a Tàrraga, les VII. **Jornades d'Escola Rural en la Formació dels Mestres de Catalunya.**

Aquestes Jornades interuniversitàries presenten, any rere any, i per setena vegada, un seguit de particularitats (diferents de qualsevol altra jornada organitzada des de la universitat) que les fan especialment interessants a molts nivells.

Adreçades al col·lectiu d'alumnes dels estudis de Magisteri de totes les

universitats catalanes, les jornades volen ser un lloc d'intercanvi i reflexió entre l'escola i la universitat. D'entre els objectius que es persegueixen podem destacar els següents:

- Apropar aquesta realitat als futurs professionals de l'ensenyament.
- Crear un espai d'intercanvi d'impressions entre alumnes d'universitats diferents i entre alumnes, mestres i experts en el tema.
- Mantenir contacte i col·laboració d'una manera permanent amb totes les persones i institucions vinculades a l'escola rural.

Les Jornades estan promogudes i dissenyades pel Grup Interuniversitari d'Escola Rural (GIER), format per professors representants de les universitats següents: Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de Vic i Universitat Ramon Llull.

Cada any, però, una d'aquestes universitats les lidera i les coordina de manera més directa. Enguany, hem estat els estudis de Magisteri de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna els responsables d'organitzar aquestes VII Jornades.

Els autèntics protagonistes són els estudiants d'aquestes 7 universitats, amb invitació a alumnes i professors de totes les universitats dels Països Catalans. Hi acostumen a assistir un màxim

d'uns 200 alumnes (per cabuda a l'hora de l'allotjament en albergs i/o en cases de colònies, i per facilitar una bona convivència entre ells).

Al llarg d'un dia i mig, les Jornades inclouen els aspectes següents:

- Els alumnes poden escoltar a experts en el tema.

Aquest any, durant el primer matí, hi ha hagut una conferència titulada "Escola i territori", a càrrec de Carme Tolosana (professora de la UAB), i una Taula Rodona amb la presentació de la realitat de les escoles rurals a diferents territoris: Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya Nord i Terol.

- Els alumnes tenen contacte amb els mestres de la zona.

Durant la tarda del primer dia, s'han organitzat:

Visites a 24 escoles rurals situades a prop de Tàrraga, repartides entre les comarques de l'Urgell, la Segarra i la Noguera.

Presentació d'experiències (tallers) per part dels mestres d'aquestes escoles i dels Centres de Recursos Pedagògics d'aquestes 3 comarques (el de Tàrraga, el de Cervera i el de Balaguer). S'han presentat un total d'11 tallers.

Tertúlia amb els mestres. En finalitzar la tarda, uns 30 mestres han com-

partit amb els futurs professionals les seves impressions sobre la realitat de fer de mestre en una escola rural.

- Els estudiants, i tots els assistents, participen en la gresca de la nit

Aquest any, 25 alumnes de Magisteri de l'especialitat d'educació musical de la nostra facultat, han contribuït a donar un toc d'emotivitat en alguns moments del dia, i a través del cant i del ball de la nit han aconseguit fer moure a una tots els participants d'a-reu.

- Els estudiants de totes les universitats presenten comunicacions.

Al llarg del segon matí, els alumnes han presentat, de manera simultània en 5 sales, un total de 37 comunicacions. En cadascuna de les sales, hi han coincidit plegats alumnes de totes les universitats. El col·loqui que s'hi ha generat ha estat molt ric.

D'aquesta manera, a través de les diverses activitats que es porten a terme al llarg d'aquest dia i mig intens, els estudiants de les diverses universitats tenen l'oportunitat d'apropar-se a la realitat de l'escola rural, de divertir-se i d'intercanviar idees i impressions entre ells, i entre ells i els professionals de l'ensenyament.

De manera expressa, aquestes Jornades es duen a terme en una zona de Catalunya diferent cada any. Això possibilita mantenir contacte i col·laboració entre les universitats i les diferents

persones i institucions vinculades a l'escola rural.

Aquestes Jornades no tindrien sentit sense el protagonisme i la participació dels responsables de l'ensenyament en el propi territori. D'aquesta manera, s'hi ha involucrat a:

- Les 24 escoles rurals més properes a Tàrraga.
- Els Centres de Recursos Pedagògics de la zona (el de Tàrraga, el de Cervera i el de Balaguer)
- Els Consells Comarcals de l'Urgell, la Segarra i la Noguera
- L'Ajuntament (alcalde, regidora d'Ensenyament,...)
- La Diputació de Lleida
- Els inspectors de les escoles que hi participen.

Cada entitat d'aquestes ha participat i ha col·laborat de maneres diverses: engrescant els mestres, coordinant els tallers i les visites, donant a conèixer la realitat educativa, social i econòmica de les comarques...

El més important de tot és que aquest fet uneix:

- Les universitats entre nosaltres
i
- Les universitats amb els professionals d'un territori
i
- Els professionals d'aquest territori entre ells

Les Jornades es converteixen en un motor d'estímul i de cohesió per al propi territori. Els mestres s'han de

coordinar per donar a conèixer les seves escoles, s'han d'animar a presentar experiències interessants, han de contrastar experiències durant la tertúlia. Els centres de recursos els donen suport, es coordinen amb els consells comarcals, etc.

En finalitzar les Jornades, ens adonem que tots hi hem guanyat quelcom: d'entre molts d'altres aspectes, la ciutat acollidora s'ha donat a conèixer, els mestres s'han sentit més units, els estudiants s'han conegut entre ells i han intercanviat punts de vista, les universitats ens hem apropat plegades a la realitat, i ja estem pensant en com organitzarem les següents i a quin indret seran.

La frase més anomenada durant aquestes setenes Jornades ha estat:

L'Escola rural "enganxa"

Després de l'èxit i la satisfacció obtinguda, per part de tots, del resultat d'aquest treball conjunt entre:

I afegiríem aquesta altra frase:

***Dur a terme activitats plegats
"també enganxa"***

Si des de tantes universitats i sectors diversos som capaços de coordinar-nos per dur a terme activitats adreçades a un grup d'alumnes, i d'aprofitar-ho i de gaudir-ne tots els implicats, ens continuem preguntant: com és que, en general, no preparem més sovint activitats d'aquests tipus entre professors d'una mateixa universitat, d'un mateix estudi o d'un mateix grup classe?

Pietat Marquilles Figueres

*Professora dels estudis de Magisteri
de la Facultat de Psicologia, Ciències
de l'Educació i de l'Esport Blanquerna.*

ACTIVITAT

